

**WZÓR/PROJEKT UMOWY**  
UMOWA NR .....

W dniu \_\_\_\_\_ w Urzędzie Miejskim w Morągu pomiędzy:

Gminą Morąg, z siedzibą w Urzędzie Miejskim w Morągu, ul. 11 Listopada 9, 14-300 Morąg,  
NIP 741-197-97-04, reprezentowaną przez:

Tadeusza Sobierajskiego – Burmistrza Morąga  
oraz Jolantę Kutarbę – Skarbnika Gminy Morąg,  
zwaną dalej ZAMAWIAJĄCYM

a: \_\_\_\_\_  
zwanym dalej WYKONAWCĄ,

w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie zapytania ofertowego pn.: *pełnienie nadzoru inwestorskiego na zadaniu „Budowa ulicy Narutowicza w Morągu w ciągu drogi gminnej od ulicy Piłsudskiego do ulicy Sikorskiego”*, numer postępowania ZP.271.4N.2020.DL z dnia 27.05.2020 r., zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zmianami) oraz Regulaminem udzielania zamówień publicznych z dnia 29 marca 2019 r. została zawarta umowa o następującej treści:

**§ 1**

1. Przedmiotem zamówienia publicznego jest usługa polegająca na *pełnieniu nadzoru inwestorskiego na zadaniu „Budowa ulicy Narutowicza w Morągu w ciągu drogi gminnej od ulicy Piłsudskiego do ulicy Sikorskiego”*.
2. Zakres zamówienia określa Rozdział II Przedmiot zamówienia Zaproszenia ofertowego, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej umowy.
3. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu zamówienia z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz posiadaną wiedzą i doświadczeniem, zachowując najwyższy profesjonalny poziom, jakość i organizację pracy.

**§ 2**

1. Wykonawca zobowiązuje się do wykonywania przedmiotu umowy w terminie od dnia podpisania umowy do dnia 30.11.2020 r. + 30 dni na odbiór końcowy zadania.
2. W razie konieczności wydłużenia terminu zakończenia robót, Wykonawca maksymalnie do 1 miesiąca czasu będzie pełnił nadzór inwestorski w cenie swojej oferty tj. bez żadnej dodatkowej odpłatności (co musi uwzględnić w swojej ofercie).
3. Wykonawca zobowiązuje się do uczestnictwa w czynnościach związanych z obsługą okresu gwarancyjnego inwestycji objętej pełnionym nadzorem inwestorskim.

### § 3

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) współpraca z Wykonawcą w zakresie niezbędnym dla realizacji przedmiotu niniejszej umowy,
  - 2) udostępnienie dokumentów i danych związanych z wykonaniem przedmiotu umowy, będących w posiadaniu Zamawiającego,
  - 3) zapłata wynagrodzenia.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) zrealizowanie przedmiotu umowy określonego w § 1 umowy z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz posiadaną wiedzą i doświadczeniem, zachowując najwyższy profesjonalny poziom, jakość i organizację pracy,
  - 2) podejmowanie czynności mających na celu zabezpieczenie praw i interesów Zamawiającego w trakcie procesu realizacji nadzorowanych robót,
  - 3) współpraca z Zamawiającym w zakresie niezbędnym do realizacji przedmiotu niniejszej umowy.

### § 4

1. Funkcję inspektorów nadzoru inwestorskiego będą pełnić następujące osoby:
  - 1) w specjalności inżynierskiej drogowej - \_\_\_\_\_.
  - 2) w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych - \_\_\_\_\_.
  - 3) w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociagowych i kanalizacyjnych - \_\_\_\_\_.
2. Wykonawca może dokonywać zmiany osób wskazanych w § 4 ust. 1 umowy, jedynie za uprzednią zgodą Zamawiającego. Nowa osoba musi posiadać kwalifikacje i uprawnienia spełniające co najmniej takie warunki jakie podano w Zaproszeniu ofertowym dla przeprowadzonego postępowania.
3. Warunkiem dokonania zmiany, o której mowa w § 4 ust. 2 umowy jest złożenie przez Wykonawcę uzasadnionego wniosku o zmianę osoby.
4. Zmiana osoby wskazanej w § 4 ust. 1 umowy nie wymaga sporządzenia aneksu.

### § 5

1. Wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z ofertą Wykonawcy wynosi: \_\_\_\_\_ zł brutto, (słownie: \_\_\_\_\_ złotych brutto).
2. Zamawiający oświadcza, że będzie realizować płatności za faktury z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności tzw. split payment.
3. Podzieloną płatność tzw. split payment stosuje się wyłącznie przy płatnościach bezgotówkowych, realizowanych za pośrednictwem polecenia przelewu lub polecenia zapłaty dla czynnych podatników VAT. Mechanizm podzielonej płatności nie będzie wykorzystywany do zapłaty za czynności lub zdarzenia pozostające poza zakresem VAT (np. zapłata odszkodowania), a także za świadczenia zwolnione z VAT, opodatkowane stawką 0% lub objęte odwrotnym obciążeniem.
4. Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę na dokonywanie przez Zamawiającego płatności w systemie podzielonej płatności tzw. split payment.

5. Wynagrodzenie przysługujące Wykonawcy, o którym mowa w ust.1, zostanie opłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6. Wykonawca oświadcza, że rachunek bankowy wskazany przez niego w ust. 10 jest rachunkiem umożliwiającym płatność w ramach mechanizmu podzielonej płatności.
7. W przypadku, gdy rachunek bankowy wskazany przez Wykonawcę nie będzie spełniał wymogów określonych w ust. 6, co uniemożliwi Zamawiającemu dokonanie płatności w terminie określonym w ust. 2, faktura jako nieprawidłowo wystawiona zostanie odesłana do Wykonawcy bez zapłaty, celem wystawienia faktury zawierającej rachunek bankowy umożliwiający płatność w ramach podzielonej płatności. Do czasu przedłożenia poprawnie wystawionej faktury roszczenie o zapłatę nie jest wymagalne.
8. Wynagrodzenie określone w § 5 ust. 1 umowy, ma charakter ryczałtowy i obejmuje wszystkie koszty ponoszone w celu zrealizowania przedmiotu umowy.
9. Wynagrodzenie będzie wypłacane nie częściej niż raz na miesiąc i proporcjonalnie do wynagrodzenia wykonawcy robót. Wykonawca wystawia fakturę w terminie min. 3 dni od daty sprawdzenia rozliczeń i wystawienia faktury przez Wykonawcę robót.
10. Zamawiający będzie dokonywał płatności na rzecz wykonawcy w terminie 30 dni od otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury wykonawcy na konto: .....
11. Za dzień zapłaty uważany będzie dzień złożenia przez Zamawiającego dyspozycji obciążenia rachunku Zamawiającego kwotą wynagrodzenia.
12. Niedopuszczalne jest dokonywanie przelewu (cesji) wierzytelności przysługujących Wykonawcy z tytułu realizacji przedmiotu niniejszej umowy bez zgody Zamawiającego.
13. Dane do wystawienia faktury:  
Gmina Morąg, ul. 11 Listopada 9, 14-300 Morąg, NIP 741-197-97-04.

## § 6

1. Wykonawca zapłaci kary umowne Zamawiającemu w następującym przypadku:
  - 1) za odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze stron z przyczyn zależnych od Wykonawcy w wysokości 10% wynagrodzenia określonego w § 5 ust. 1 umowy,
  - 2) za opóźnienie w wykonaniu poszczególnych obowiązków przewidzianych niniejszą umową w wysokości 0,2% wynagrodzenia określonego w § 5 ust. 1 umowy, za każdy dzień opóźnienia licząc od każdego zdarzenia, przy czym maksymalna wysokość kary umownej nie może przekraczać 20% wynagrodzenia brutto Wykonawcy,
  - 3) za każdy przypadek niewywiązania się z któregokolwiek z obowiązków przewidzianych niniejszą umową w wysokości 200,00 zł brutto za każdy przypadek z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 umowy.
2. Obciążenie karą umowną, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 3 umowy jest możliwe w przypadku, gdy pomimo wezwania Zamawiającego do zaniechania naruszeń umowy, Wykonawca w wyznaczonym terminie nie zadośćuczynił żądaniu Zamawiającego.
3. Każdej ze stron przysługuje prawo dochodzenia na zasadach ogólnych odszkodowania przewyższającego kary umowne.
4. Realizacja zapłaty kary umownej naliczonej przez Zamawiającego nastąpi poprzez potrącenie wysokości kary z kwoty należnej do zapłaty Wykonawcy wynikającej z wystawionej przez niego faktury, na co Wykonawca wyraża zgodę.
5. W przypadku niewystawienia faktury, co uniemożliwi potrącenie kary zgodnie z zapisem § 6 ust. 4 umowy, Wykonawca zostanie wezwany do wpłacenia naliczonej kary umownej na konto bankowe Zamawiającego.

## § 7

Wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy mogą być dokonywane wyłącznie w formie aneksu podpisanego przez obie strony.

## § 8

1. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, zaniechania uchybienia i zaniedbania podwykonawców i jego pracowników w takim samym stopniu, jakby to były działania, zaniechania, uchybienia lub zaniedbania jego własnych pracowników.
2. Wykonawca może:
  - 1) powierzyć realizację części zamówienia Podwykonawcom, mimo nie wskazania w ofercie takiej części do powierzenia podwykonawcom;
  - 2) wskazać inny zakres Podwykonawstwa, niż przedstawiony w Ofercie;
  - 3) wskazać innych Podwykonawców niż przedstawieni w Ofercie;
  - 4) zrezygnować z Podwykonawstwa
3. Umowa z Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
  - 1) terminy zapłaty wynagrodzenia nie może być dłuższy niż 30 dni,
  - 2) w przypadku uchylenia się przez Wykonawcę od obowiązku zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy, którzy zawarli: zaakceptowane przez Zamawiającego Umowy o Podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi Zamawiający zapłaci bezpośrednio Podwykonawcy kwotę należnego wynagrodzenia bez odsetek należnych Wykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy, zgodnie z treścią Umowy o podwykonawstwie.
4. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
  - 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę płatności od Wykonawcy od zapłaty przez Zamawiającego Wykonawcy wynagrodzenia obejmującego zakres usługi wykonanych przez Podwykonawcę;
  - 2) uzależniających zwrot Podwykonawcy kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę, od zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy przez Zamawiającego Wykonawcy.
5. Zawarcie Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi musi być poprzedzone akceptacją projektu tej umowy przez Zamawiającego, natomiast przystąpienie do realizacji usługi przez Podwykonawcę musi być poprzedzone akceptacją Umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
6. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi nie później niż 14 dni przed jej zawarciem.
7. Jeżeli Zamawiający w terminie 14 dni od dnia przedłożenia mu projektu Umowy o Podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi nie zgłosi na piśmie zastrzeżeń, uważa się, że zaakceptował ten projekt umowy.
8. Po akceptacji projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub po bezskutecznym upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca przedłoży poświadczony za zgodność z oryginałem odpis Umowy o podwykonawstwo w terminie 14 dni od dnia zawarcia tej Umowy, jednakże nie później niż na 7 dni przed dniem rozpoczęcia realizacji usługi przez Podwykonawcę.
9. Jeżeli Zamawiający w terminie 7 dni od dnia przedłożenia Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu, uważa się, że zaakceptował tę umowę.
10. Wykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy w terminach płatności określonych w Umowie o podwykonawstwo

11. Wykonawca przedłoży, wraz z projektem Umowy z podwykonawstwem, odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy, potwierdzający uprawnienia osób zawierających umowę w imieniu Podwykonawcy do jego reprezentowania.
12. Do zmian postanowień umów o podwykonawstwo stosuje się zasady mające zastosowanie przy zawieraniu Umowy o Podwykonawstwo
13. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć wraz z rozliczeniami należnego mu wynagrodzenia oświadczenia Podwykonawców lub dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom (Dalszym Podwykonawcom), których termin upłynął w danym okresie rozliczeniowym. Oświadczenia, należycie podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania składającego je Podwykonawcy lub dowody powinny potwierdzać brak zaległości Wykonawcy w uregulowaniu wszystkich wymagalnych wynagrodzeń Podwykonawców wynikających z Umów o podwykonawstwo.
14. Jeżeli w terminie określonym w Umowie o podwykonawstwo, którą Zamawiający zaakceptował, Wykonawca nie zapłaci w całości lub w części wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, Podwykonawca może zwrócić się z żądaniem zapłaty wynagrodzenia bezpośrednio do Zamawiającego.
15. Zamawiający jest zobowiązany wezwać Wykonawcę do zgłoszenia uwag dotyczących zasadności zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy żądania Podwykonawcy.
16. W przypadku zgłoszenia przez Wykonawcę uwag, o których mowa w ust. 17, podważających zasadność bezpośredniej zapłaty, Zamawiający składa do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszego podwykonawcy.
17. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić Podwykonawcy należne wynagrodzenie, jeżeli Podwykonawca udokumentuje jego zasadność dokumentami potwierdzającymi należyte wykonanie i odbiór usług, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym w ust.17 i 18 uwag w sposób wystarczający wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie bez odsetek należnych Podwykonawcy lub Dalszemu podwykonawcy.
18. Kwota należna Podwykonawcy zostanie uiszczona przez Zamawiającego w złotych polskich (PLN).
19. Kwotę zapłaconą Podwykonawcy lub skierowaną do depozytu sądowego Zamawiający potrąca z wynagrodzenia należnego Wykonawcy
20. Zamawiający może żądać od Wykonawcy zmiany albo odsunięcia Podwykonawcy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub dają rękami należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy usług.
21. Zasady dotyczące Podwykonawców mają odpowiednie zastosowanie do Dalszych Podwykonawców
22. Jeżeli zobowiązania Podwykonawcy wobec Wykonawcy związane z wykonanymi robotami lub dostarczonymi materiałami, obejmuje okres dłuższy niż okres gwarancyjny ustalony w Umowie, Wykonawca po upływie okresu gwarancyjnego jest zobowiązany na żądanie Zamawiającego dokonać cesji na jego rzecz korzyści wynikających z tych zobowiązań
23. Zawierający umowę z podwykonawcą wykonawca oraz zamawiający ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za usługi wykonane przez podwykonawcę.
24. Odmienne postanowienia umów, o których mowa powyżej, są nieważne

## § 9

1. Stronom przysługuje prawo odstąpienia od umowy w następujących sytuacjach:
  - 1) Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w szczególności, gdy:

- a) Wykonawca z przyczyn zawinionych nie wykonuje umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania umowy w wyznaczonym terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
  - b) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub jego znacznej części,
  - c) Wykonawca przystąpił do likwidacji swojej firmy, z wyjątkiem likwidacji przeprowadzanej w celu przekształcenia,
  - d) wystąpią okoliczności powodujące, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takiej sytuacji Wykonawca może żądać wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.
- 2) Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy w szczególności w przypadku jeśli z powodu zaistnienia uprzednio nieprzewidzianych okoliczności Zamawiający nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań umownych wobec Wykonawcy.
2. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej, pod rygorem nieważności.

## § 10

1. Zamawiający działając określa następujące okoliczności zmiany terminu ustalonego w §2 ust. 1 niniejszej umowy, w szczególności:
- 1) wstrzymania robót budowlanych, a tym samym realizacji usługi przez zamawiającego,
  - 2) konieczności usunięcia błędów, wad lub wprowadzenia zmian w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót,
  - 3) przesunięcie terminu realizacji umowy z Wykonawcą w przypadku przesunięcia realizacji terminu robót budowlanych, zmiany obowiązywania okresu pogwarancyjnego,
  - 4) odmowy wydania przez organy administracji lub inne podmioty wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień z przyczyn niezawinionych przez wykonawcę,
  - 5) wystąpienia warunków atmosferycznych uniemożliwiających wykonywanie (prowadzenie) robót budowlanych, przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów – fakt ten musi mieć odzwierciedlenie w dzienniku budowy i musi być potwierdzony przez zamawiającego i inspektora nadzoru
  - 6) działania siły wyższej (np. klęski żywiołowe, strajki generalne lub lokalne, pandemia, stan zagrożenia epidemicznego)), mającej bezpośredni wpływ na terminowość wykonywania robót,
  - 7) wystąpienia okoliczności, których strony umowy nie były w stanie przewidzieć, pomimo zachowania należytej staranności,
  - 8) zmian spowodowanych nieprzewidzianymi w specyfikacji warunkami geologicznymi, archeologicznymi lub terenowymi, w szczególności: niewypały i niewybuchy, wykopaliska archeologiczne,
  - 9) w przypadku zmiany technologii jakości lub parametrów charakterystycznych dla danego elementu, wprowadzanych na wniosek wykonawcy robót budowlanych
  - 10) w przypadku wykonania robót zamiennych, wprowadzanych na wniosek wykonawcy robót budowlanych
  - 11) na skutek działań osób trzecich lub organów władzy publicznej, które spowodują przerwanie lub czasowe zawieszenie realizacji zamówienia,
  - 12) zmiany terminu realizacji umowy w przypadku wystąpienia przestojów i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego

2. Zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zmiana będzie dotyczyła następujących zdarzeń:

- 1) wystąpienia oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych w treści umowy.
- 2) zmiany osób odpowiedzialnych za kontakty i realizujących przedmiot umowy. Zmiana którejkolwiek osób w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga pisemnego zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający akceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji i wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osób wymaganego postanowieniami formularza Zapytania Ofertowego.
- 3) zmiany przedmiotu zamówienia w zakresie kontraktu na roboty budowlane w przypadku wystąpienia robót zamiennych, zmiana ta nie może powodować podwyższenia wynagrodzenia, o którym mowa w §5 ust.1 niniejszej umowy
- 4) Wyniknięcia rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć użytych w umowie, których nie można usunąć w inny sposób, a zmiana będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności i doprecyzowanie umowy w celu jednoznacznej interpretacji jej zapisów przez strony.
- 5) Zamawiający przewiduje możliwości zmiany - poprzez zawarcie aneksu do niniejszej umowy, wysokości wynagrodzenia brutto należnego Wykonawcy z tytułu realizacji niniejszej umowy w następujących przypadkach i w następujący sposób:
  - a) W przypadku ustawowej zmiany stawki VAT (zwiększenia lub zmniejszenia) wartości netto z oferty Wykonawcy pozostaną bez zmian, a kwota wynagrodzenia brutto Wykonawcy, zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów z uwzględnieniem stopnia wykonania zamówienia wykonania zamówienia. W takim przypadku Wykonawca składa pisemny wniosek o zmianę umowy o zamówienie publiczne w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po wejściu w życie przepisów zmieniających stawkę podatku od towarów i usług. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia Wykonawcy po zmianie umowy.
  - b) W przypadku wydłużenia terminu zakończenia robót (po upływie miesiąca- zgodnie z § 2 ust.2).
- 6) Wystąpienia konieczności zmian osób wykonawcy w przypadku, gdy zamawiający uzna, że osoby te nie wykonują należycie swoich obowiązków. Wykonawca obowiązany jest dokonać zmiany tych osób na inne spełniające na dzień składania ofert warunki określone w Zaproszeniu ofertowym w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty złożenia wniosku przez zamawiającego.

## § 11

1. Koordynatorem Zamawiającego w zakresie wykonywania obowiązków umownych jest \_\_\_\_\_, tel. \_\_\_\_\_, e-mail: \_\_\_\_\_
2. Koordynatorem Wykonawcy w zakresie wykonywania obowiązków umownych jest \_\_\_\_\_, tel. \_\_\_\_\_, e-mail: \_\_\_\_\_

## § 12

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie powszechnie obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego, ustawy Prawo budowlane oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

**§ 13**

Wszelkie spory mogące wynikać z tytułu niniejszej umowy rozstrzygane będą przez sądy miejscowo właściwe dla siedziby Zamawiającego.

**§ 14**

Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, w tym dwa egzemplarze dla Zamawiającego a jeden egzemplarz dla Wykonawcy.

**§ 15**

Integralną część niniejszej umowy stanowią:

1) Zaproszenie ofertowe. 2) Oferta Wykonawcy.

**ZAMAWIAJĄCY:**

**WYKONAWCA:**



## PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

1. Przedmiotem zamówienia publicznego jest **usługa polegająca na pełnieniu funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego** na zadaniu „**Budowa ulicy Narutowicza w Morągu w ciągu drogi gminnej od ulicy Piłsudskiego do ulicy Sikorskiego**”.
2. Zakres zamówienia w w/w zadania obejmuje nadzór nad:

*Budową ulicy Narutowicza w Morągu na odcinku od skrzyżowania z ulicą Piłsudskiego do ulicy Sikorskiego wraz z budową ciągu pieszo-jezdnego od ulicy Narutowicza do ulicy Malinowej a także nad wykonaniem odwodnienia nawierzchni ulicy i chodników za pomocą kanalizacji deszczowej oraz wykonaniem oświetlenia ulicznego.*

*Zakres robót obejmuje:*

- a) *Roboty w zakresie przygotowania terenu pod budowę i roboty ziemne,*
  - b) *Roboty w wykonania podbudowy,*
  - c) *Regulację studzienek,*
  - d) *Roboty w zakresie wykonania nawierzchni z kostki brukowej oraz ułożenia krawężników,*
  - e) *Roboty w zakresie kształtowania terenów zielonych,*
  - f) *Wykonanie oznakowania pionowego i poziomego,*
  - g) *Wykonanie oświetlenia ulicy i ciągu pieszo-jezdnego wraz z robotami towarzyszącymi*
  - h) *Wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z montażem i przebudową studni (odwodnienie ulicy Narutowicza).*
3. Zakres inwestycji, nad którą prowadzony będzie nadzór inwestorski, dokładne informacje, przedmiary robót, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót i inne załączniki znajdują się na stronie internetowej: <http://www.bip.morag.pl/> w zakładce „Zamówienia publiczne” – postępowanie na wyżej określone zadanie oznaczone jest znakiem KI.271.4.2020.DL.
  4. Zaleca się, aby Wykonawca dokonał wizji w terenie w celu zebrania wszelkich informacji które mogą mieć wpływ na wartość oferty. Koszty oględzin miejsca robót budowlanych ponosi Wykonawca.
  5. Wykonawca na etapie przygotowania oferty i wyceny usługi stanowiącej przedmiot zamówienia winien zapoznać się z dokumentami, które zawierają opis prac budowlanych. W razie jakichkolwiek wątpliwości Wykonawca przed złożeniem oferty powinien zwrócić się do Zamawiającego z prośbą o wyjaśnienie.
  6. Odpowiedzialność i obowiązki nadzoru inwestorskiego w w/w zadaniu:
    - 1) Nadzór będzie odpowiedzialny za:
      - a) Pełnienie funkcji Inspektora nadzory zgodnie z art. 25 i 26 ustawy Prawo budowlane, normami i innymi przepisami polskiego prawa, dokumentacją projektową i STWiORB stanowiącymi załączniki do umowy o roboty budowlane
      - b) Nadzór będzie działał we współpracy z Zamawiającym i na jego rzecz w całym okresie realizacji zadania.

- c) Przedstawicielem Nadzoru upoważnionym do bezpośrednich kontaktów z Zamawiającym będzie inspektor nadzoru robót w specjalności drogowej ..... - koordynator.
- d) Nadzór reprezentowany przez Inspektora nadzoru..... - Koordynatora jest odpowiedzialny za całokształt inwestycji i pełni wszelkie obowiązki wymienione poniżej - z wyłączeniem decyzji finansowych oraz innych decyzji pociągających za sobą skutki finansowe dla Zamawiającego.

7. Obowiązki wykonawcy przed rozpoczęciem robót:

- Po podpisaniu umowy Wykonawca zobowiązany jest w terminie i miejscu wyznaczonym przez zamawiającego do przybycia w pełnym składzie na spotkanie robocze ustalające przebieg całej współpracy oraz inne kwestie organizacyjne w szczególności: numery telefonów, faksu, e-mail, osób Inspektorów wykonujących czynności,
- przejęcie od wykonawcy robót budowlanych szczegółowych wykazów obejmujących kierownictwo robót i poszczególne kategorie robotników zatrudnionych przez wykonawcę na budowie,
- przejęcie od wykonawcy robót budowlanych umów zawartych z podwykonawcami, zaakceptowanych przez Zamawiającego,
- przekazanie wykonawcy terenu budowy na czas prowadzenia robót wraz z przygotowaniem dokumentów formalno-prawnych i dziennika budowy.

8. Obowiązki wykonawcy w trakcie budowy:

Wykonawca zwany dalej „Inspektorem nadzoru” jest upoważniony i zobowiązany do:

- występowania w imieniu Zamawiającego przed organami administracji i przed sądami, w sprawach wynikających z realizacji inwestycji w granicach udzielonych pełnomocnictw;
- zrealizowania przedmiotu umowy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r Prawo budowlane i aktów wykonawczych do tej ustawy, projektami, aktualnym poziomem wiedzy technicznej i należytą starannością; dokumentacją projektową budowlaną i wykonawczą oraz pozwoleniem na budowę;
- sprawdzania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz schematu organizacji ruchu przed przekazaniem Zamawiającemu do zatwierdzenia;
- dopilnowanie wytyczenia w terenie obiektów budowlanych lub tras przebiegu linii zasilających lub odprowadzających;
- kontrolowanie prawidłowości prowadzenia dziennika budowy i dokonywania w nim wpisów stwierdzających wszystkie okoliczności mające znaczenie dla właściwego wykonania i wyceny robót;
- kontrolowania prawidłowości prowadzenia dziennika budowy i dokonywania w nim wpisów stwierdzających wszystkie okoliczności mające znaczenie dla właściwego wykonania i wyceny robót;
- bezzwłocznie odpowiadanie na każdy wpis wykonawcy robót budowlanych do dziennika budowy; nieskrępowanego dostępu do terenu budowy oraz wszelkich miejsc gdzie materiały i urządzenia będą pozyskiwane, wytwarzane, montowane, składowane lub przygotowywane do wbudowania;
- prowadzenia regularnych inspekcji na terenie budowy w celu sprawdzenia, jakości wykonywanych robót oraz wbudowywanych materiałów, zgodnie z wymaganiami specyfikacji technicznych, dokumentacji projektowej ;
- monitorowania postępu robót poprzez sprawdzenie ich rzeczywistego zaawansowania, ewidencjonowanie kosztów realizowanej inwestycji i rozliczanie tych kosztów z Zamawiającym według zasad ustalonych z Zamawiającym;

- kontrolowania przestrzegania przez Wykonawcę Robót zasad bezpieczeństwa pracy i utrzymania porządku na terenie budowy;
- podejmowania decyzji o wstrzymaniu części lub całości robót w sytuacjach określonych w ustawie prawo budowlane;
- wnioskowania o usunięcie z terenu budowy każdej osoby zatrudnionej przez Wykonawcę robót budowlanych, która zachowuje się niewłaściwie lub jest niekompetentna lub niedbała w swojej pracy;
- zwoływanie wg potrzeb wynikających z realizacji zadania, organizacja i przewodniczenie w naradach koordynacyjnych dotyczących postępu robót (Rad Budowy) **jednakże nie rzadziej niż raz na miesiąc**, w których udział biorą przedstawiciele wszystkich zaangażowanych w realizację budowy stron (Wykonawca robót budowlanych, Inspektor nadzoru, przedstawiciel Zamawiającego i inni) oraz sporządzania protokołów z tych narad i przekazywania ich Zamawiającemu i Wykonawcy robót budowlanych w terminie 5 dni od dnia narady; Inspektor Nadzoru Inwestorskiego informuje z 3 - dniowym wyprzedzeniem uczestników narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi naradę i protokołuje, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę;
- uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji i urządzeń;
- ścisłej współpracy z Projektantem w zakresie sprawowanego przez niego nadzoru autorskiego i uzyskiwania od Projektanta zgody na zmiany w zakresie projektu budowlanego;
- czuwania nad realizacją elementów robót związanych z ochroną środowiska;
- nadzorowania wykonywania ewentualnych robót dodatkowych lub powtórzonych;
- kontroli sposobu składowania i przechowywania materiałów;
- stałego nadzorowania badań materiałów i robót wykonywanych przez Wykonawcę robót budowlanych;
- zlecenia wykonawcy robót budowlanych wykonania dodatkowych badań materiałów lub robót budzących wątpliwość co do ich jakości,
- sprawdzania i formułowania zaleceń dotyczących poprawności i autentyczności wszelkich certyfikatów, polis ubezpieczeniowych, gwarancji wykonania, ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, tytułów własności sprzętu itp.;
- zalecania sporządzania wszelkich zmian rysunków i w specyfikacjach, które mogą okazać się konieczne lub zalecane w trakcie budowy, po uprzednim powiadomieniu i wyrażeniu zgody przez Zamawiającego - weryfikowania „rysunków powykonawczych” sporządzanych przez Wykonawcę robót budowlanych;
- odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu ze szczególnym uwzględnieniem odbioru kolejnych warstw wskazanych w dokumentacji technicznej i inwentaryzowaniu ich geodezyjnie z podaniem ich grubości i rzędnych wysokościowych ;
- doradzania Zamawiającemu na temat możliwych sposobów obniżenia kosztów realizacji robót budowlanych;
- przedstawiania Zamawiającemu pisemnych zaleceń na temat wyceny stawek wszelkich nieprzewidzianych robót;
- kontrola przestrzegania przez Wykonawcę robót budowlanych reguł bhp;
- monitorowania terminowości realizacji robót, a w przypadku nie dotrzymania terminów wynikających z Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego, powiadamianie pisemnie

Zamawiającego;

- opiniowania dokumentów przedłożonych przez Wykonawcę Robót w zakresie podwykonawstwa;
- sprawdzenia wykonanych robót i powiadomienie wykonawcy robót budowlanych o wykrytych wadach oraz określenie zakresu robót niezbędnych do wykonania celem usunięcia wad wraz z podaniem terminu ich wykonania a następnie dokonana odebrania wykonanych robót usuwających wady w ciągu 7 dni od usunięcia wad;
- przygotowania do odbioru częściowego i końcowego robót, sprawdzenia kompletności i prawidłowości przedłożonych przez wykonawcę robót budowlanych dokumentów wymaganych do odbioru oraz uczestnictwo w odbiorze robót;
- sporządzania protokołów potwierdzających wykonanie robót w ciągu 5 dni od otrzymania od Wykonawcy robót kompletu dokumentów rozliczeniowych;
- sprawdzenia 2-miesięcznych zestawień ilości i wartości wykonanych robót;
- bieżące prowadzenie rozliczeń finansowych z Wykonawcą Robót, oraz sprawdzanie kalkulacji wycen i faktur;
- sporządzanie wniosków o zapłatę kar umownych przez Wykonawcę Robót za nieterminowe wykonanie przedmiotu umowy;
- zapobiegania roszczeniom wykonawcy robót budowlanych;
- podjęcie działań w momencie nieprzewidzianych zdarzeń wymagających obecności inspektora nadzoru na terenie budowy w ciągu 24 godzin od zgłoszenia przez przedstawiciela Zamawiającego (pisemnie, telefonicznie lub przez emaila);
- identyfikowania wszędzie tam gdzie jest to możliwe ryzyk powstania potencjalnych roszczeń ze strony wykonawcy robót budowlanych i stron trzecich i informowania o tym Zamawiającego z propozycjami sposobów zapobiegania tym roszczeniom;
- powiadomienia Zamawiającego o wszelkich roszczeniach wykonawcy robót budowlanych oraz rozbieżnościach między dokumentacją Zamawiającego, a stanem faktycznym na terenie budowy;
- rozpatrywanie roszczeń wykonawcy robót budowlanych i przedstawienia stanowiska w odniesieniu do nich;
- rozliczenia umowy o roboty budowlane w przypadku jej wypowiedzenia wraz z dokonaniem obmiarów wykonanych prac;
- przygotowanie wszelkich protokołów odbioru robót; częściowych, ostatecznych i końcowych i dokonania odbioru tych robót;
- w przypadku, gdy wszczęty zostanie spór sądowy między Zamawiającym, a wykonawcą robót budowlanych dotyczący realizacji umowy o roboty budowlane, wsparcie Zamawiającego poprzez przedstawianie wyczerpujących informacji i wyjaśnień dotyczących sporu oraz jednoznacznego stanowiska Wykonawcy, co do przedmiotu sporu;
- wystawiania wszelkich niezbędnych dokumentów związanych z realizacją umowy o roboty budowlane wymaganych przez Zamawiającego;
- w razie potrzeby na żądanie zamawiającego udzielanie informacji dotyczącej postępu prowadzonych robót;
- udział w rozwiązywaniu wszelkiego rodzaju skarg i roszczeń osób trzecich wywołanych realizacją Kontraktu;
- prowadzenie bieżącej kontroli realizacji umowy o roboty budowlane i aktualizowanie szacunku końcowej wartości robót budowlanych;
- kontrolowania, jakości oraz zgodności materiałów budowlanych i instalacyjnych oraz urządzeń i

- dostaw;
- sprawdzania poprawności uprawnień i ich aktualności (przynależność do izby, ubezpieczenie) kierownika budowy i kierowników robót Wykonawcy;
  - wydawania Wykonawcy robót budowlanych, kierownikowi budowy lub kierownikowi robót poleceń potwierdzonych wpisem w Dzienniku budowy dotyczących w szczególności: usunięcia nieprawidłowości lub zagrożeń, wykonania prób lub badań, także wymagających odkrycia robót lub elementów zakrytych, oraz przedstawienia ekspertyz dotyczących prowadzonych robót budowlanych i dowodów dopuszczenia do stosowania w budownictwie wyrobów budowlanych oraz urządzeń technicznych;
  - żądania od wykonawcy robót budowlanych; kierownika budowy lub kierownika robót dokonania poprawek bądź ponownego wykonania wadliwie wykonanych robót, a także wstrzymania dalszych robót budowlanych w przypadku, gdy ich kontynuacja mogła wywołać zagrożenie bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z projektem lub pozwoleniem na budowę;
  - pisemnego zaopiniowania (w aspekcie formalnym i merytorycznym) przyczyny nie dotrzymania terminu ukończenia z winy wykonawcy robót budowlanych stanowiących podstawę dla Zamawiającego o wystąpienie o odszkodowanie za zwłokę i do dochodzenia (na zasadach ogólnych Kodeksu Cywilnego) odszkodowania uzupełniającego przenoszącego wysokość kar umownych – do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody. Opinia zostanie wykonana na żądanie Zamawiającego w ciągu 7 dni od otrzymania pisemnego polecenia od Zamawiającego;
  - Jeżeli w okresie realizacji zajdzie konieczność wykonania robót dodatkowych lub zamiennych, nieprzewidzianych umową pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą robót budowlanych, to Inspektor nadzoru niezwłocznie zawiadamia o tym Zamawiającego celem podjęcia decyzji co do ich wykonania. Bez zgody zamawiającego Inspektor nadzoru nie jest upoważniony do wydawania wykonawcy robót budowlanych polecenia wykonania robót dodatkowych i zamiennych. Inspektor nadzoru jest zobowiązany do przygotowywania protokołów konieczności, sprawdzania i zatwierdzania kosztorysów;
  - inicjowanie wprowadzenia zmian do treści umów zawartych z wykonawcą robót budowlanych, przez przygotowanie stosownych aneksów do tych umów, w związku ze zmianami warunków określonych w umowach, zawsze przy uwzględnieniu ograniczeń do dokonywania takich zmian a wynikających z przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych;
  - na każdym etapie budowy monitorowanie postępu robót, prowadzenie korespondencji, prowadzenie dokumentacji budowy, przygotowywanie opinii i odpowiedzi na każde zapytanie Zamawiającego;
  - reprezentowanie Inwestora na budowie;
  - sprawdzenie, odbiór (częściowy/końcowy) robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych;
  - dokładne zapoznanie się z warunkami umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i rzetelne egzekwowanie zapisów przedmiotowych dokumentów;
  - nadzór nad kompletowaniem i kontrola wszelkich dokumentów wymaganych od Wykonawcy robót budowlanych koniecznych do odbioru,
  - pełna koordynacja działań, w zakresie współpracy z projektantami, a w przypadku wystąpienia jakichkolwiek trudności w realizacji robót budowlanych wg zatwierdzonej dokumentacji technicznej, konieczność zatwierdzenia rozwiązań zamiennych;
  - zapoznanie się z teren inwestycji, jego uzbrojeniem i istniejącymi urządzeniami.

W zakresie rozliczania budowy:

- a) **bieżące** rozliczanie wykonawcy za wykonane roboty, a w szczególności:
    - dokonywania obmiaru wykonanych robót w razie konieczności
    - ustalenie poprzez pomiary i potwierdzenie wartości robót wykonanych, za które wykonawca powinien otrzymać zapłatę;
  - b) sprawdzanie i zatwierdzanie Zamawiającemu faktur przejściowych i końcowych wystawianych przez Wykonawcę robót oraz ustalanie kwoty, które zdaniem Inspektora nadzoru powinien otrzymać wykonawca za dany okres wykonywania robót;
  - c) sprawdzenie i zatwierdzenie faktury końcowej stwierdzającej wysokość kwoty, która jako ostateczna należna jest wykonawcy zgodnie z umową,
- Inspektor nadzoru nie będzie żądać zwrotu kosztów dojazdu na teren budowy;
  - Inspektor nadzoru zobowiązany jest do niezwłocznego przybycia na każde uzasadnione wezwanie Zamawiającego i wykonawcy robót budowlanych po zgłoszeniu telefonicznym, email, pisemnym;

Inspektor nadzoru będzie decydować o:

- dopuszczeniu materiałów, prefabrykatów i wszystkich elementów i urządzeń przewidzianych do wbudowania i wykorzystania przy realizacji robót;
- zatwierdzeniu receptur i technologii proponowanych przez wykonawcę robót budowlanych;
- dopuszczeniu do pracy, wytwórni prefabrykatów oraz sprzętu i środków transportu wykonawcy robót budowlanych;
- wstrzymaniu robót prowadzonych w sposób zagrażający bezpieczeństwu lub niezgodnie z wymaganiami Kontraktu;
- sposobie zabezpieczenia wykopaliisk odkrytych na terenie budowy.

Inspektor nadzoru będzie wnioskować o:

- wprowadzenie zmian w dokumentacji projektowej;
- przeprowadzenie niezbędnych badań i pomiarów lub ekspertyz przez niezależnego Inspektora, jeżeli byłoby to wymagane okolicznościami;
- zlecenie usunięcia wad stronie trzeciej w przypadku, gdy wykonawca robót budowlanych nie usunie ich w wyznaczonym terminie;
- zmianę terminu wykonania robót w umowie o roboty budowlane, kiedy zmiana taka nie wynika z winy czy zaniedbań Wykonawcy Robót;
- zalecenie wykonania robót dodatkowych;
- wydanie polecenia przyspieszenia lub opóźnienia tempa robót;
- akceptację propozycji wykonawcy robót budowlanych odnośnie kierownictwa wykonawcy robót budowlanych (na inne niż wskazane w ofercie wykonawcy robót budowlanych);

Zamawiający wymaga, aby minimalna liczba pobyków /obecności Inspektora-Koordynatora na terenie budowy w tygodniu wynosiła co najmniej:

a) **1 pobyt w tygodniu w okresie wykonywania robót budowlanych,**

Obecność na budowie musi być każdorazowo zgłoszona telefonicznie osobie odpowiedzialnej za realizację zamówienia ze strony Zamawiającego. Obecność Inspektora Nadzoru zostanie odnotowana na liście obecności znajdującej się na budowie lub u Zamawiającego.

Inspektorzy branżowi powinni być obecni na budowie w okresach prowadzenia robót branżowych w zależności od specjalności, stosownie do wymagań technologicznych prowadzonych robót. Poszczególni specjaliści winni jednocześnie organizować swoją pracę w dostosowaniu do bieżących potrzeb realizowanego zadania, wynikających z aktualnie wykonywanych prac na bazie zatwierzonego aktualnego harmonogramu robót budowlanych.

Zamawiający wymaga od Nadzoru takiej organizacji swojego czasu pracy aby nie powodował on zbędnych przerw w prowadzeniu robót i zobowiązuje Nadzór do niezwłocznego przystępowania do odbioru robót zgłoszonych przez Wykonawcę robót budowlanych.

Obowiązki wykonawcy po zakończeniu robót:

- 1) przygotowanie i przeprowadzenie odbioru końcowego Inwestycji i odbioru ostatecznego zdefiniowanych w umowie o roboty budowlane;
- 2) powiadomienie wszystkich uczestników procesu inwestycyjnego o terminie odbioru inwestycji;
- 3) wyegzekwowanie od wykonawcy robót budowlanych kompletu dokumentów niezbędnych do przeprowadzania odbioru końcowego robót oraz uzyskania pozwolenia na użytkowanie, min.: protokołów odbioru, prób, badań, atestów, dokumentacji powykonawczej, dokumentacji geodezyjnej, niezbędnych instrukcji itp.;
- 4) W ciągu 30 dni od daty podpisania protokołu odbioru końcowego zobowiązany jest do wykonania zestawienia powstałych środków trwałych z wyszczególnieniem ilości i wartości zgodnie z obowiązującym na dzień podpisania odbioru końcowego Rozporządzeniem w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT);
- 5) potwierdzenie wpisu kierownika budowy o zakończeniu robót w Dzienniku Budowy;
- 6) udokumentowanie daty, z którą wykonawca wypełnił swoje obowiązki wykonania i zakończenia robót oraz usunięcia wszelkich stwierdzonych usterek w robotach;
- 7) przygotowanie i złożenie wniosków o uzyskanie zgody na użytkowanie wraz z wnioskami do Straży Pożarnej, Sanepid itp.;
- 8) uzyskanie wszystkich wymaganych przepisami prawa decyzji administracyjnych, opinii, uzgodnień, stanowisk organów administracyjnych po zakończeniu procesu inwestycyjnego i uzyskanie ostatecznej (w administracyjnym toku instalacji) oraz bezwarunkowej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie Inwestycji;
- 9) rozliczenie końcowe Inwestycji;
- 10) sporządzenie wniosków o zapłatę kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków umowy;
- 11) przekazanie użytkownikowi Inwestycji wraz z kompletem niezbędnych dokumentów w stanie faktycznym i prawnym zdatnym do natychmiastowego rozpoczęcia użytkowania;
- 12) archiwizację korespondencji i dokumentacji wraz z przekazaniem ich Zamawiającemu w stanie kompletnym po zakończeniu Inwestycji lub rozwiązaniu niniejszej umowy;
- 13) Przeprowadzanie i uczestniczenie w przeglądach gwarancyjnych i w przeglądzie ostatecznym w ramach zawartej umowy w okresie trwania gwarancji i rękojmi Wykonawcy, bez dodatkowego wynagrodzenia;



BURMISTRZ  
Tadeusz Sobierajski